

Епископ Максим – одушевљени присталица фанатичних експеримената Патријарха Вартоломеја

Напомена аутора: Текст који је пред Вама наменски је писан за руског читаоца, на руском језику, отуд и многа појашњења која су за српског читаоца можда излишна. Из осећања сопствене нелагодности нисам пред руске читаоце износио појединости везане за лик Епископа Максима на фресци у цркви Светог Саве у Шексону, Калифорнија, САД (фото), нити помињао мање скандале попут оног са предивним пројектом храма познатог православног архитекте Ото Урбана, православног Словака рођеног у Земуну, што је изазвало велике потресе међу православним Србима у САД... Текст је изворно публикован почетком априла текуће године на ["Руској Народној Линији"](#), братском сајту „Саборника“. На молбу неколицине пријатеља и познаника, текст је „посрбљен“ и нудимо га Вашој пажњи...

*□□□□□□□□□□ *□□□□□□□□□□ *

О необичној полемици коју су у марту текуће године водила два српска архијереја на званичном сајту СПЦ...

Под утицајем безбожних идеја са Запада, православни идентитет Срба је ослабио у последња два века, крећући се од христоцентричног ка човекоцентричном. Упркос свему, српски народ је до наших дана остао најмоћнији стуб Православља на Балкану и представља природног савезника Русије. У златним вековима српске историје српски

владари су схватили да је најважнији циљ благочестиве власти – стварање што бољих спољашњих услова за спасење душа својих поданика. На жалост, у последњем столећу српске историје многи српски владари су се заразили пристрасношћу према „западним вредностима“.

Свест да СПЦ представља истинску мајку српског народа, даје наду на очување српског идентитета, даје наду на боље сутра. Међутим, наши непријатељи воде против наше Цркве непрекидну подривачку делатност.

Тешко је рећи колико је штете нанело богослужење на савременом српском језику... Ми смо већ говорили да традиционалистички, конзервативни, свештени поглед на свет, лежи у основи очувања српског православног идентитета и о томе се мора говорити, наравно, увек пазећи да се не упадне у другу крајност.

Многи људи под изговором очувања чистоте вере, покушавају постати својеврсни „адвокати Господњи“, што свакако Њему није потребно, а за душу човекову може бити и погубно.

Јеванђељска реч такође може представљати „батину са два краја“ – јер, уколико је циљ пука дискредитација и тежња да се неко казни, ако је критика лишена мудрости и смирења, то јест, ако човек узме у своје руке оно што припада само Господу - не може се очекивати ништа добро.

Уместо „критике ради критике“ наших клирика, вероватно је корисније и угодније молити се Богу за њих. Сувише често неки људи прилично примитивно тумаче суштину црквених проблема и увек постоји опасност осуде невиних. Сведоци смо тога да поједини људи дају себи за право да изричу строге осуде у односу на ствари које у суштини не схватају.

То не значи да црквени проблеми морају бити забрањена тема, то значи да ми схватамо опасност неких појава у животу наше Цркве, свесни да се увек мора реаговати пажљиво и смирено, свесни да је болест у црквеном организму могуће лечити, али да раскол не доводи до лечења, него до смрти...

Овај неопходни увод написан је ради тога да се покуша деловати онако како је учио свети владика Николај, чије речи често понавља и мој духовни отац објашњавајући како се треба понашати у спору: „Труди се да ти речи буду благе, а аргументи јаки“.

То правило неопходно је поштовати у спору са мирјанима, а посебно са црквеним клирицима, посебно архијерејима. Међутим, како бити спокојан и како не реаговати на неке ствари које се доживљавају као нешто што је већ увелико прешло линију пристојног понашања?!

Данас смо сведоци чињенице да су управо они епископи Украјинске Православне Цркве Московске Патријаршије који су често прелазили линију пристојног црквеног понашања, који су нарушавали црквене каноне - данас отворено прешли на страну расколника. Још једном понављам да нисам присталица олаке критике архијереја, но, на жалост, некада настане таква ситуација (у том смислу и у нашој СПЦ), када се, како каже наш народ „не може ћутати!“.

Раније сам у неколико својих текстова на РНЛ писао о чудном понашању епископа Григорија, раније Херцеговачког, а данас Епископа Франкфуртског и све Немачке. Верујућем човеку никада није лако критички писати о свештенослужитељима, међутим, уколико архијереји подржавају злочиначка дејства Константинопољског Патријарха упркос званичној одлуци сопственог Синода, ако је број скандала превршио сваку меру, тада ћутање заиста може представљати издају вере. Последњих година епископ Западно-Амерички Максим се придружио епископу Григорију у, благо речено, „чудном“ понашању и о томе је неопходно говорити.

На сумњивом Критском сабору епископ Максим се већ „прославио“ својом оданошћу према Патријарху Вартоломеју, дајући му предност у оданости чак и у односу према СПЦ чији је епископ.[1]

На Критском сабору у једностраном поретку, скривајући то од свих, Патријарх Вартоломеј је променио титуле архијереја Помесних Цркви у дијаспори: сада су само архијереји Фанара Епископи Немачки, Француски, Аустријски итд., а представници осталих Помесних Аутокефалних Цркви представљају епископе неизвесног статуса и због тога се они називају Епископима „у Аустрији“, „у Француској“, „у Немачкој“, „у Аргентини“ итд., то јест – без назива епархије. На тај начин је Епископ Максим постао „Епископ Лос Анђелеса и Калифорније“, а не Епископ Западно-Америчке епархије

Српске Православне Цркве. То му није сметало да, за разлику од огромне већине присутних на Криту српских епископа, стави свој потпис испод документа у коме се говори да је он практично некакав неканонски „Епископ у Западној Америци“.

„Професионални апологета фанатичних експеримената Фанара“ – не знам како бих другачије назвао такво понашање.

Одмах после скупа на Криту Епископ Максим је објавио књигу „Критски дневник“ у којој је тај догађај упоредио са Васељенским саборима и опевао његов „благодатни опит“.

Како у тој књизи, тако и у интервјуу који је дао „сорошевском“ часопису „Недељник“ (који се штампа на латиници), он је подвргао критици четири Цркве које нису учествовале на том догађају на Криту.

Недуго после тога, у Србији се распламсао нови скандал у коме је директно учествовао Епископ Максим. Уочи редовног Архијерејског Сабора СПЦ 2017. године појавила се иницијатива групе грађана који су предлагали да се ревидира изучавање Дарвинове теорије еволуције. Међу потписницима се налазио и велики број угледних људи у Србији, професора, правника, доктора наука, уметника, новинара, као и свештеника (укупно је захтев потписало 166 познатих српских јавних делатника). Као одговор на петицију појавило се отворено писмо са потписом десет предавача православног Богословског факултета у Београду на челу са Епископом Максимом (касније се испоставило да је управо он био аутор и иницијатор поменутог „писма подршке Дарвину“), у коме се захтеваоостанак Дарвинове теорије у школском систему Србије.

Српска православна јавност је била згранута и збуњена, тако да је и Његова Светост Патријарх Иринеј морао да реагује – сарадницима Богословског факултета било је забрањено да јавно износе своје мишљење у медијима без „посебног благослова архијереја“.

Епископ Максим је писмо оправдао речима да је „теорија еволуције једина тренутно научно прихваћена теорија која објашњава развој живота на Земљи“, поменувши речи светог Григорија Богослова који је негде назвао човека „обоженом животињом“. Очита је алузија Епископа Максима на могућност да смо сви ми настали од неке животиње. **Уз све уважавање и поштовање архијерејског чина и опрезност у критици, мора се рећи да објашњење Епископа Максима не представља ништа друго него лажно духовништво и прелест.**

Нови, благо речено „чудни“ поступак Епископа Максима, догодио се после расколничког корака Патријарха Вартоломеја.

У својим покушајима да оправда расколничка дејства Патријарха Вартоломеја, Епископ Максим је практично изједначио мисију Светог Саве, када је он добио томос о независности СПЦ, са савременим украјинским расколницима! Према Епископу Максиму, духовни отац српског православног народа, кога су многи светитељи називали равноапостолним, није знао црквене каноне! Цитирамо Епископа Максима: „Историјске околности и расплети 1219. године доводе Саву у Никеју и шта се збива: тадашњи Васељенски Патријарх, огрнут одеждом немоћи (склоњен у Никеју), потпуно игнорише канонског епископа српских области, а то је био охридски архиепископ Димитрија Хоматијан, и додељује „аутокефалију“ српској држави. Овај историјски момент са почетка 13. века јесте занимљива али и снажна аналогија са неким новијим дешавањима у православном свету... Поменуемо да је 1219. године Васељенски патријарх потпуно игнорисао канонску ситуацију у областима државе Стефана Немање које су, важно је истаћи, потпадале под јурисдикцију Охридског архиепископа Димитрија Хоматијана (иначе, једног од најугледнијих каноничара позне Византије) и супротно канонима доделио „аутокефалију“ српској држави. Сви смо данас поносни и радосни због тог смелог, иначе неканонског чина“.

Верујем да ће руским читаоцима бити интересантно упознати се са кратким приказом тога, како је Свети Сава добио томос за СПЦ.

Епископ Максим или лоше познаје историју или намерно игнорише чињеницу да је Охридска Архиепископија у време Светог Саве и дуго времена после, била аутономна, а не аутокефална Црква. Пошто Охрид тада није имао аутокефалност него само аутономију, Свети Сава се, као одличан познавалац црквених канона, упутио у Никеју. Јасно је да је ситуација у данашњој Украјини потпуно супротна – УПЦ није аутономна Црква Константинопољског Патријархата и Патријарх Вартоломеј апсолутно неканонским дејствима покушава да отргне канонску територију друге аутокефалне Цркве.

Треба рећи да и сам Димитрије Хоматијан није одрицао право Србима на самосталног Архиепископа (узгред, „један од најугледнијих каноничара позне Византије“ по Епископу Максиму, неприлично се изражавао о великом српском светитељу). Он је само протествовао против његовог рукоположења од стране Васељенског Патријарха, сматрајући да је то право припадало њему.

Међутим, ни у томе није био у праву, пошто је Свети Сава припадао клиру Свете Горе, која се налазила под омофором Васељенског Патријарха. Исто се може рећи и за самог Димитрија Хоматијана, он је такође био под омофором Васељенског Патријарха. Јасно је да, уколико би се Свети Сава обратио Хоматијану са молбом за добијање самосталности СПЦ, овај то не би могао урадити јер он није имао потребна пуномоћја. **Тако да се са пуном увереношћу може рећи да Свети Сава, као човек који дубоко схвата религиозна питања - на крају крајева и као сасуд Духа Светога какав је био – није могао поћи незаконитим и са црквене тачке гледишта неисправним путем.**

Заправо онај који данас сматра исправну позицију Димитрија Хоматијана а не Светог Саве, који држи страну расколницима са Фанара, упркос позицији свих осталих Помесних Цркви, у том смислу и своје рођене – очигледно је стао на неисправан, са црквене тачке гледишта, пут.

Нови скандал у коме је главну улогу поново имао Епископ Максим, распирио се сасвим недавно, у време Великог Поста. Пошто је Свети Синод СПЦ саопштио другим Помесним Црквама о свом јасном и недвосмисленом [ставу по питању „ПЦУ“](#) – није признао ту структуру и препоручио својим јерарсима и клирицима, да се у складу са свештеним канонима, уздрже од литургијског и канонског општења како са главом „ПЦУ“, тако и са онима који са њима саслужују. Епископ Максим се после тога

[огласио изјавом](#)

у којој суптилно штити позицију Патријарха Вартоломеја и критикује Руску Православну Цркву.

Био је то почетак озбиљне полемике између Епископа Максима и Епископа Бачког Иринеја. У својој реакцији на изјаву Светог Синода СПЦ (која се опире на јасно изражену позицију Архијерејског Сабора СПЦ), Епископ Максим је изразио забринутост тиме што је једна Црква одлучила да разруши канонско општење са другом. Он је цитирао Митрополита Калиста, који је изјавио да „сва питања морају да се решавају у духу братске љубави, без прекидања евхаристијског јединства“, очигледно критикујући позицију РПЦ која је прекинула односе са Фанарима. Међутим, знамо да сам владика Калист уопште није подржао Патријарха Вартоломеја по питању црквене кризе у Украјини.

Ускоро је уследио [одговор Иринеја Бачког](#), директно оптуженог од стране Епископа Максима. Потом је уследила [нова изјава](#)

[Максима](#)

и на

крају завршни (до овог тренутка)

[одговор Иринеја Бачког.](#)

Морам рећи да сам се пре 7-8 година, штитећи руске козаке, лично спорио са ставовима Епископа Иринеја. Нисам сигуран да је тада владика Иринеј био стопроцентно у праву, по мом мишљењу су се поједини клирици у Бачкој епархији непотребно грубо опходили са руским козацима, ипак су то били верујући руски православни људи, но, вероватно тада ни ја нисам имао довољно смирења и искуства у црквеним питањима, тако да искрена жеља да помогнем руској браћи није дозволила да сасвим трезвено оценим ту ситуацију.

Генерално, користим прилику да изнесем лично искуство по питању критике свештеноначалија. Човек у таквим питањима увек мора бити опрезан и увек памтити о већ поменути мудрим речима светог владике Николаја. У Србији постоји неколико сајтова и интелектуалаца који су толико обузети критиком свештеноначалија, да су већ почели нагињати ка духу типичном за секташе, који по правилу сматрају да нико боље од њих не схвата шта се дешава у Цркви и око Ње...

Што се тиче поменуте полемике између Епископа Иринеја и Епископа Максима, морам рећи да лично, без обзира на некадашње спорење, стопроцентно подржавам позицију Епископа Иринеја у том спору. Владика Иринеј је веома писмено и исправно указао на историјат отпадништва Фанара. Неко ће рећи како је све то могло бити речено и раније, на пример, после Шамбезија "... Слажем се, међутим, ипак је „боље икад, него никад“. Не сећам се да је раније било који српски архијереј директно назвао Мелетија Метаксакиса „чланом масонских ложа“ и „кривцем за први раскол у Православљу“. Такође је карактеристично да је владика Иринеј Бачки у свом одговору упоредио сабор из 1923. године са Критским сабором, ставивши реч „свеправославни“ под знаке навода.

Испало је тако да је данас управо Епископ Иринеј Бачки, који је годинама међу српским традиционалистима словио као „главни екумениста у СПЦ“, постао главни „борац“ по питању борбе са расколом Патријарха Вартоломеја. А неки утицајни архијереји који су веома поштовани у српској патриотској средини због чврсте позиције и оштре критике српских власти поводом заштите Косова и Метохије, истовремено су дуго времена били главни спроводници политике Фанара.

Каква је корист од гласног патриотизма ако притом њихова делатност омогућава упадање у загрљај геополитичких агената САД и светске закулисе, који доследно и упорно гурају Косово и Метохију ка „независности“?!

Из свега онога што је рекао и учинио Епископ Максим последњих година, закључак се намеће сам по себи – такву позицију може заузимати само човек који је заражен духом расколничтва. И то морају имати у виду српски архијереји на следећем Архијерејском сабору СПЦ. До расколничког корака Патријарха Вартоломеја, такво понашање које данас демонстрира Епископ Максим било је карактеристично за неколико Епископа УПЦ МП – Митрополита Александра (Драбинка) и Симеона (Шостацког). На то је својевремено указивала православна јавност у Русији и Украјини. И управо су се ти архијереји потом присајединили расколницима па им је забрањено свештенослужење. На жалост, тек по свом чињеничном одласку у раскол.

Епископ Максим је ступио у озбиљан сукоб не само са историјском истином. Подржавши позицију Константинопоља (чији расколнички кораци нису признати ни од једне Православне Цркве) он је самим тим ступио и у сукоб са позицијом Сабора Епископа Цркве којој и сам припада...

Додатак тексту са „Руске Народне Линије“: На крају, интересантно је додати да су се у међувремену, недуго после публикације мог текста на руском језику, на Руској Народној Линији, у српском медијском пространству појавиле још две више него утемељене критике отпадничког деловања Епископа Максима које су и мени скинуле камен са срца и увериле ме да је деловање Епископа Максима далеко прекорачило дозвољену линију канонског деловања неког православног владике. Прво се појавио [текст Епископа Крушевачког Давида](#)

, а потом и

[текст професора Богословског факултета у Новом Сарајеву Др Дарка Пена](#)

...

Ранко Гойкович, публицист, издатељ, председатељ «Русског Собранија в Србији», генерални секретар «Общесербског славјанског движења»

Руски оригинал изворног текста: [Руска Народна Линија](#)

[1] Овде је интересантно навести један детаљ са хиротоније Епископа Максима. Тада је Патријарх Вартоломеј послао тамјан за хиротонију, а Патријарх Павле је проницљиво упозорио новорукоположеног епископа Максима да „упркос грчком тамјану, треба да памти да је он српски, а не грчки епископ“. На жалост, по свој прилици Епископ Максим не мари за ово више него разложно упозорење блаженопочившег Патријарха Павла (Р.Г.).

НАКНАДНИ ДОДАТАК: Пошто је публикован текст и на српском језику, одмах су стигле и прве реакције и између осталог сам добио следећи линк за [текст-петициј](#)

[У](#)
протојереја-стафрофора Др Милоша Весина, који због заузетости и путована раније нисам регистровао. Међутим, ускоро сам сазнао и за

[деманти проте Милоша](#)

. Не улазећи у то ко је писао тај текст, зашто је стављено име проте Милоша ако он није писао петицију, из текста [сазнајемо](#) да је Епископу Максиму дата почаст "да началствује прославом осам векова аутокефалије СПЦ"! После хвалоспева на рачун Димитрија Хоматијана који је на непримерен начин писао о духовном оцу Србадије и после поређена Светог Саве са расколником Вартоломејем, била би то истинска срамота за нашу свету Цркву и верујемо да ће на мајском Сабору српски архијереји одредити достојног клирика који ће началствовати великим јубилејем. По скандалима познати Епископ Максим то свакако не заслужује (Р.Г.).

[Преузето са: http://sabornik.rs/](http://sabornik.rs/)